

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง อำนาจในการวางแผนปฎิบัติของนายทะเบียนกลาง และการมอบอำนาจให้
ผู้ได้รับอนุญาตเป็นผู้จัดทำเครื่องหมายการอนุญาตและหมายเลขประจำพยนตร์

กรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้มีหนังสือ ที่ วช ๐๕๐๓.๗/๗๗๐๒ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กรมส่งเสริมวัฒนธรรมขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติภาษณตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อความชัดเจนในการปฏิบัติตั้งท่อไปนี้

๑. มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติภาษณตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (ปัจจุบัน คือ อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม) เป็นนายทะเบียนกลาง มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และเป็นนายทะเบียนประจำกรุงเทพมหานคร และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมแต่งตั้งนายทะเบียนประจำจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ภายในเขตจังหวัดของตน ในกรณีนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมได้แต่งตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นนายทะเบียนประจำจังหวัด กรณีจังหวัดไม่มีปัญหาที่ขอหารือ ๒ ประการ

๑.๑ นายทะเบียนกลางมีอำนาจกำหนดแผนปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เช่น แนวการออกใบอนุญาต การออกตรวจสอบกิจการ หรือการออกคำสั่งทางปกครองได้ ๑ เพื่อให้นายทะเบียนประจำจังหวัดและพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินงานให้เป็นแนวทางเดียวกันได้หรือไม่

๑.๒ ในการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบกิจการของนายทะเบียนประจำจังหวัดนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นนายทะเบียนประจำจังหวัดจะมอบอำนาจให้ข้าราชการผู้ได้บังคับบัญชาออกคำสั่งทางปกครองเกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบกิจการ เช่น ออกใบอนุญาต พักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต เป็นต้น โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๙ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้หรือไม่ อย่างไร

๒. การบันทึกวีดิทัศน์ไว้ในหน่วยความจำของโทรศัพท์มือถือหรือเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยถือเป็นของแม้มให้ผู้ซื้อได้ใช้งานในลักษณะที่เป็นของเล่นเพื่อความบันเทิงเพิ่มเติมจากฟังค์ชัน การใช้งานตามปกติ จะทำให้โทรศัพท์มือถือหรือเครื่องคอมพิวเตอร์นั้นมีลักษณะเป็น “วีดิทัศน์” ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ หรือไม่ และในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์ได้นำวีดิทัศน์หลาย ๆ เรื่องที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการตามมาตรา ๔๗ ซึ่งมีเครื่องหมายการอนุญาตและหมายเลขประจำรหัสสกุลต้องครบถ้วนตามมาตรา ๓๑ บันทึกลงในหน่วยความจำของเครื่องคอมพิวเตอร์แล้วให้บริการโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์นั้น จะทำให้เป็นวีดิทัศน์ที่มีลักษณะ เช่นเดียวกับวีดิทัศน์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๔๗ หรือไม่ อย่างไร และจะต้องแสดงเครื่องหมายการอนุญาตและหมายเลขประจำรหัสเช่นเดียวกับมาตรา ๓๑ ถูกต้องครบถ้วนทุกเรื่อง หรือไม่ อย่างไร

๓. ปัจจุบันเมื่อภาคยนตร์ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาคยนตร์และวีดิทัศน์ตามมาตรา ๒๕ แล้ว นายทะเบียนกลางจะดำเนินการตามมาตรา ๓๑ โดยกำหนดหมายเลขรหัสและประทับตราเครื่องหมายการอนุญาตลงบนต้นฉบับของภาคยนตร์นั้นด้วยหมึกสีน้ำเงิน ดังนั้น หากผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ ประสงค์จะทำสำเนาภาคยนตร์นั้นเพื่อออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่าย นายทะเบียนกลางมีอำนาจในการอนุญาตให้ผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ จัดทำตราเครื่องหมายการอนุญาตและหมายเลขรหัสให้เหมือนกับต้นฉบับของภาคยนตร์ที่นายทะเบียนกลางได้ทำไว้แล้ว โดยต้องมีลักษณะเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการภาคยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติ เรื่อง การกำหนดหมายเลขรหัสลักษณะเครื่องหมายการอนุญาตและประเภทของภาคยนตร์ และคำบอกแจ้งว่าภาคยนตร์ วีดิทัศน์ และสื่อโฆษณาผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตแล้ว พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้หรือไม่ และในกรณีที่สำเนาภาคยนตร์นั้นมีการตัดตอนเนื้อหาเดิมบางส่วนออกไปหรือแทรกเนื้อหาใหม่ ซึ่งทำให้ระยะเวลาฉายของภาคยนตร์เปลี่ยนแปลงไป จะถือว่าเป็นภาคยนตร์ที่มีเนื้อหาสาระเช่นเดียวกับภาคยนตร์ที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๓ แล้วหรือไม่

๔. ปัจจุบันการนำเกมการเล่นเข้าไปให้บริการในระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งผู้ใช้บริการสามารถเล่นเกมดังกล่าวผ่านระบบออนไลน์ได้โดยไม่มีการบันทึกไว้ในหน่วยความจำของเครื่องคอมพิวเตอร์ เช่น เกม Baccarat online หรือเกมบน facebook จะถือว่าเป็นวีดิทัศน์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔ หรือไม่ และผู้ประกอบกิจการให้บริการอินเทอร์เน็ตแต่เพียงอย่างเดียว โดยยังไม่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์ จะสามารถให้บริการเกมการเล่นเหล่านี้ผ่านระบบออนไลน์โดยไม่ต้องขออนุญาตตามมาตรา ๕๓ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม โดยมีผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมส่งเสริมวัฒนธรรม) และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมดังนี้

(๑) ผู้แทนกรมส่งเสริมวัฒนธรรมชี้แจงว่า กรมส่งเสริมวัฒนธรรมประسังค์จะถอนข้อหารือในประเด็นว่าการบันทึกวีดิทัศน์ไว้ในหน่วยความจำของโทรศัพท์มือถือหรือเครื่องคอมพิวเตอร์แล้วจะถือว่าโทรศัพท์มือถือหรือเครื่องคอมพิวเตอร์นั้นเป็นวีดิทัศน์หรือไม่ เนื่องจากตรวจสอบแล้วพบว่าเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติภาคยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ครอบคลุมถึงการบันทึกภาพและเสียงในโทรศัพท์มือถือหรือเครื่องคอมพิวเตอร์

(๒) แนวปฏิบัติในการประทับตราเครื่องหมายการอนุญาตและการกำหนดหมายเลขรหัสบนภาคยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและสำเนาภาคยนตร์นั้น ผู้ประกอบการจะส่งต้นฉบับภาคยนตร์ให้กรมส่งเสริมวัฒนธรรม จำนวน ๒ ชุด เพื่อตรวจพิจารณา และจะแจ้งมาด้วยว่าต้องการนำภาคยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาไปทำสำเนาจำนวนเท่าใด พร้อมกับสติ๊กเกอร์ (Sticker) ที่ต้องติดบนภาคยนตร์หรือวัสดุที่บรรจุเนื้อหาของภาคยนตร์ตามขนาดที่นายทะเบียนกลางกำหนด มาด้วยโดยมีจำนวนเท่ากับจำนวนสำเนาภาคยนตร์ที่จะจัดทำ เมื่อภาคยนตร์ผ่านการตรวจพิจารณา นายทะเบียนกลางจะเป็นผู้ประทับตราเครื่องหมายการอนุญาตและหมายเลขรหัสด้วยหมึกสีน้ำเงิน ลงบนฉลาก เพื่อให้ผู้ประกอบการนำไปติดบนสำเนาภาคยนตร์ที่ทำขึ้นหรือบนวัสดุที่บรรจุเนื้อหาของภาคยนตร์ โดยมีได้ตรวจสอบว่าสำเนาภาคยนตร์ที่ผู้ประกอบการทำขึ้นนั้นมีเนื้อหาสาระเหมือนกับภาคยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาหรือไม่

(๗) กรณีการมอบอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นนายทะเบียนประจำจังหวัดตามพระราชบัญญัติภาคยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น วัฒนธรรมจังหวัดระบุรีเคยหารือไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดระบุรี ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดระบุรีเห็นว่าเป็นปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงมีหนังสือหารือไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บังคับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๗๑/๑๐ (๔)^๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ต่อมา สำนักงาน ก.พ.ร. ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๖/๕๒ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แจ้งผลการพิจารณาว่า การที่มาตรา ๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติภาคยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้รัฐมนตรีแต่งตั้งนายทะเบียนจังหวัด แสดงว่ากฎหมายให้ความสำคัญกับตัวบุคคลที่จะเป็นนายทะเบียน จึงได้กำหนดให้รัฐมนตรีเป็นผู้กลั่นกรองบุคคลที่จะแต่งตั้งเป็นนายทะเบียน อีกทั้งการแต่งตั้งนายทะเบียนจังหวัดตามพระราชบัญญัติภาคยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีใช้การมอบอำนาจ ประกอบกับเมื่อพิจารณาอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนตามมาตรา ๖๗^๒

“มาตรา ๗๑/๑๐ ก.พ.ร. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑๗๑

๑๗๒

(๔) ตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายว่าด้วย การปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม รวมตลอดทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติ ในกรณีที่เป็นปัญหา นิติของคณะกรรมการ ตามข้อนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรีแล้ว ให้ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย

๑๗๓

๑๗๔

“มาตรา ๕ ให้อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรมเป็นนายทะเบียนกลางมีอำนาจหน้าที่ตาม พระราชบัญญัตินี้และเป็นนายทะเบียนประจำกรุงเทพมหานคร

ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งนายทะเบียนประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ภายใต้ จังหวัดของตน

“มาตรา ๖๑ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนและพนักงาน เจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ที่มีการสร้างภาคยนตร์ โรงพยาบาล ร้านวีดิทัศน์ สถานที่ประกอบกิจการ ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาคยนตร์หรือวีดิทัศน์ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตกหรือ ในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบภาคยนตร์ วีดิทัศน์ สื่อโฆษณา หรือการกระทำใดที่อาจฝ่าฝืนบทบัญญัติ แห่งพระราชบัญญัตินี้

(๒) ตรวจ ค้น อายัด หรือยึดภาคยนตร์ วีดิทัศน์ หรือสื่อโฆษณาในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า มีการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึง พระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น

(๓) สั่งให้หยุดการสร้างภาคยนตร์ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๖๑ หรือมาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง

(๔) สั่งห้ามการขาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาคยนตร์ หรือวีดิทัศน์ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง

(๕) สั่งให้หยุดการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์สื่อโฆษณาที่ฝ่าฝืนมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๔๗ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๔๖

เมื่อได้เข้าไปและลงมือทำการตรวจสอบตาม (๑) หรือทำการค้นตาม (๒) และถ้ายังดำเนินการ ไม่เสร็จจะกระทำการต่อไปในเวลากลางคืนหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

(มีต่อหน้าต่อไป)

และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว เห็นว่า แม้กฎหมายได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนไว้หลายประการ แต่ก็มีได้หมายความว่าบุคคลซึ่งเป็นนายทะเบียนนั้นจะสามารถใช้อำนาจดังกล่าวได้ในทันที เมื่อจากมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติภูมิพลอดุลยเดชฯ พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า ใน การปฏิบัติหน้าที่ นายทะเบียนต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย อันแสดงให้เห็นว่า อำนาจของนายทะเบียนนั้นเป็นอำนาจเฉพาะตัว และบุคคลที่จะปฏิบัติหน้าที่ ดังกล่าวได้ต้องเป็นตัวนายทะเบียนเท่านั้น ดังนั้น แม้ว่าในกรณีนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรม จะได้แต่งตั้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นนายทะเบียนประจำจังหวัด แต่เมื่ออำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นนายทะเบียนนั้น มิใช่อำนาจปกติหรืออำนาจทั่วไปในการปฏิบัติราชการ แต่เป็นอำนาจเฉพาะตัว ของนายทะเบียนแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงไม่อาจมอบอำนาจการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ นายทะเบียนให้แก่รองผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา ๓๙^๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๑)

การค้นตาม (๒) ต้องมีหมายค้น เว้นแต่มีเหตุอันควรเชื่อว่าหากเนินข้ากวาจะເອາະນາຍືນໄດ້ หลักฐานดังกล่าวจะถูกยกยักข่าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม ให้ดำเนินการค้น อายัด หรือยึด หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดได้โดยไม่ต้องมีหมายค้นแต่ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธิพิจารณา ความอาญาว่าด้วยการค้น

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้หยุดการสร้างภูมิพลอดุลยเดชฯ มาตรา ๖๑ (๑) ให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้ผู้รับอนุญาตหรือผู้สร้างภูมิพลอดุลยเดชฯ รับภาระที่ทำให้ฝืนแก้ไขปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมสมกัยในระยะเวลาที่กำหนด

ผู้รับอนุญาตหรือผู้สร้างภูมิพลอดุลยเดชฯ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาภูมิพลอดุลยเดชฯ และวิธิทัศน เพื่อพิจารณาเพิกถอนการอนุญาตหรือห้ามสร้างภูมิพลอดุลยเดชฯ ดังกล่าวต่อไป

มาตรา ๖๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖๑ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวต้องบุคคลที่รัฐมนตรีได้กำหนดในแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๙ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่น ที่ผู้ดํารงตำแหน่งได้จะพิจารณา หรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติของ คณะกรรมการรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะกรรมการรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนด เรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดํารงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ ผู้ดํารงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือส่วนราชการอื่น หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติกำหนดหนึ่งอาจกำหนดให้มีการมอบอำนาจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตลอดจน การมอบอำนาจให้ท่านนิติกรรมสัญญา พ้องคดีและดำเนินคดี หรือกำหนดหลักเกณฑ์ วิธิการ หรือเงื่อนไขในการ มอบอำนาจหรือที่ผู้รับมอบอำนาจต้องปฏิบัติก็ได้

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับอำนาจในการอนุญาตตามกฎหมายที่บัญญัติให้ต้อง ออกใบอนุญาตหรือที่บัญญัติผู้มีอำนาจขออนุญาตไว้เป็นการเฉพาะ ในกรณีเข่นนี้ให้ผู้ดํารงตำแหน่งซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวมีอำนาจมอบอำนาจให้ข้าราชการซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาและผู้ว่าราชการจังหวัดได้ตามที่ เห็นสมควร หรือตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีกำหนด ในกรณีมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจ มอบอำนาจได้ต่อไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้มีอำนาจกำหนด

ในกรณีตามวรรคสาม เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนจะตราพระราชบัญญัติกำหนดรายชื่อกฎหมายที่ผู้ดํารงตำแหน่งซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวอาจมอบอำนาจตามวรรคหนึ่ง ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชบัญญัติดังกล่าวไว้ก็ได้

การมอบอำนาจให้ทำเป็นหนังสือ

ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ ทั้งนี้ กรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้ทราบความเห็นดังกล่าวแล้ว

(๔) กรณีข้อหารือว่าผู้ประกอบกิจการให้บริการอินเทอร์เน็ตเพียงอย่างเดียว โดยไม่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์ จะสามารถให้บริการเกมออนไลน์ได้หรือไม่นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่าสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้เคยมีหนังสือ ที่ วช ๐๕๐๑.๔/๒๑๑๒ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๑ แจ้งผลการวินิจฉัยในเรื่องนี้ให้นายสมาคมผู้ประกอบการร้านอินเทอร์เน็ตไทยทราบแล้วว่า ร้านอินเทอร์เน็ตที่มีได้ติดตั้งเกมไว้ให้บริการแก่ลูกค้า เพียงแต่ติดตั้งระบบปฏิบัติการ (Operating System) ในเครื่องคอมพิวเตอร์นั้น ไม่ครบองค์ประกอบของบทนิยามคำว่า “วีดิทัศน์” และคำว่า “ร้านวีดิทัศน์” จึงไม่เข้าข่ายเป็นร้านวีดิทัศน์ อย่างไรก็ตี กระทรวงวัฒนธรรมยังไม่เคยแจ้งให้สำนักงานตรวจสอบแห่งชาติทราบ จึงอาจมีกรณีที่เจ้าหน้าที่ตรวจสอบอาจมีความเข้าใจผิดอยู่บ้าง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) พิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ประกอบกับคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมของผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่า โดยที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้ขออนุญาตให้ร้านวีดิทัศน์ไว้ในหน่วยความจำของโทรศัพท์มือถือหรือเครื่องคอมพิวเตอร์จะถือว่าโทรศัพท์มือถือหรือเครื่องคอมพิวเตอร์นั้นเป็นวีดิทัศน์หรือไม่ จึงไม่จำเป็นที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) จะต้องวินิจฉัยข้อหารือนี้อีก ส่วนข้อหารือเกี่ยวกับการมอบอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นนายทะเบียนประจำจังหวัดตามพระราชบัญญัติภาษณตรและวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ก.พ.ร. ซึ่งเป็นองค์กรที่มีอำนาจในการตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ตามมาตรา ๗๑/๑๐ (๙)^๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้เคยวินิจฉัยประเด็นดังกล่าวไว้แล้ว และผู้แทนกรมส่งเสริมวัฒนธรรมยอมรับข้อเท็จจริงว่ากรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้ทราบถึงความเห็นของสำนักงาน ก.พ.ร. ดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) จึงไม่พิจารณาให้ความเห็นในเรื่องดังกล่าวตามข้อ ๙ (๒)^๕ แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายของกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๗๒ ส่วนกรณีข้อหารือว่าผู้ประกอบกิจการให้บริการอินเทอร์เน็ตเพียงอย่างเดียวโดยไม่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์จะสามารถให้บริการเกมออนไลน์ได้หรือไม่นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่าสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้เคยวินิจฉัยประเด็นดังกล่าวไว้แล้วตามหนังสือ ที่ วช ๐๕๐๑.๔/๒๑๑๒ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๑ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) จึงไม่พิจารณาให้ความเห็นในเรื่องดังกล่าวตามข้อ ๙ (๒) แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายของกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๗๒ เช่นกัน ดังนั้น คงเหลือประเด็นที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ต้องพิจารณาร่วม ๓ ประเด็น โดยมีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง นายทะเบียนกลางมีอำนาจกำหนดแนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เช่น แนวทางการออกใบอนุญาต การออกตรวจสอบประกอบกิจการ หรือการออกคำสั่งทางปกครองอื่น

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๕ข้อ ๙ กรรมการกฤษฎีกาจะไม่พิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายในเรื่องดังต่อไปนี้

เพื่อให้นายทะเบียนประจำจังหวัดและพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินงานให้เป็นแนวทางเดียวกันได้หรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติภาษณตรและวีดิทัศน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้อธิบดี กรมส่งเสริมวัฒนธรรมเป็นนายทะเบียนกลาง มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และเป็น นายทะเบียนประจำจังหวัดเพมานคร และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมแต่งตั้งนายทะเบียนประจำจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ภายใต้เขตจังหวัดของตน นิติสัมพันธ์ระหว่าง นายทะเบียนกลางกับนายทะเบียนประจำจังหวัดซึ่งมิได้อยู่ในลักษณะของสายบังคับบัญชา นอกจากนี้ พระราชบัญญัติภาษณตรและวีดิทัศน พ.ศ. ๒๕๕๑ ก็มิได้บัญญัติให้อำนาจนายทะเบียนกลาง ในการกำหนดแนวปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ให้นายทะเบียนประจำจังหวัดปฏิบัติตามได้ โดยอำนาจที่พระราชบัญญัติภาษณตรและวีดิทัศน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติไว้ให้แก่นายทะเบียนกลาง เป็นการเฉพาะ ได้แก่ การกำหนดหมายเลขรหัสและประทับตราเครื่องหมายการอนุญาตตามมาตรา ๓๑^{๑๐} การเก็บสำเนาภาษณตรไว้เพื่อใช้ในการตรวจสอบตามมาตรา ๓๒^{๑๑} และการกำหนดอัตราค่าปรับ ทางปกครองของแต่ละจังหวัดในกรณีโรงภาษณตรถ่ายภาษณตรไทยน้อยกว่าสัดส่วนที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๖๔^{๑๒} เท่านั้น ดังนั้น นายทะเบียนกลางจึงไม่มีอำนาจกำหนดแนวปฏิบัติ เพื่อให้นายทะเบียนประจำจังหวัดและพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินงานให้เป็นแนวทางเดียวกันได้

ประเด็นที่สอง นายทะเบียนกลางมีอำนาจอนุญาตให้ผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ เป็นผู้จัดทำตราเครื่องหมายการอนุญาตและหมายเลขรหัสสำเนาภาษณตรให้เหมือนกับ ต้นฉบับของภาษณตรที่นายทะเบียนกลางได้ทำไว้แล้วได้หรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๒๕^{๑๓} วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติภาษณตรและวีดิทัศน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่าภาษณตรที่จะนำออกขาย ให้เข่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร ต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตจาก

๔. โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

“มาตรา ๓๑ ให้นายทะเบียนกลางกำหนดหมายเลขรหัสและประทับตราเครื่องหมายการอนุญาต ประเภทของภาษณตร และหมายเลขรหัสลงบนภาษณตรที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕

ในการนี้ที่นายทะเบียนกลางเห็นสมควรอาจสั่งให้ผู้ยื่นคำขออัตราบันทึกคำบอกรับแจ้งว่า ภาษณตรตั้งกล่าวได้ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาต รวมทั้งประเภทของภาษณตรไว้บนภาษณตรและ บนที่บ่อท่อที่บรรจุภาษณตรนั้นด้วยก็ได้

การกำหนดหมายเลขรหัส ลักษณะเครื่องหมายการอนุญาตและประเภทของภาษณตร หรือ คำบอกรับแจ้งว่าภาษณตรได้ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตแล้ว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

“มาตรา ๓๒ ให้นายทะเบียนกลางเก็บสำเนาภาษณตรที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ ไว้เพื่อ ใช้ในการตรวจสอบหนึ่งชุด

ให้นายทะเบียนกลางส่งสำเนาภาษณตรที่หมดความจำเป็นต้องใช้ในการตรวจสอบให้ หอภาษณตรแห่งชาติเพื่อเก็บรักษาไว้

เพื่อประโยชน์ในการเก็บรักษา สำเนาภาษณตรจะจัดทำในรูปของวัสดุใดก็ได้

“มาตรา ๖๔ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงภาษณตรผู้ใดชายภาษณตรไทยน้อยกว่า สัดส่วนที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๙ (๔) ต้องชำระค่าปรับทางปกครองตามอัตราที่นายทะเบียนกลาง ประกาศกำหนด ทั้งนี้ ไม่เกินสามแสนบาท

อัตราค่าปรับทางปกครองตามวรรคหนึ่ง นายทะเบียนกลางจะกำหนดให้แตกต่างกันสำหรับแต่ละ จังหวัดก็ได้

“มาตรา ๒๕ ภาษณตรที่จะนำออกขาย ให้เข่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร ต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาษณตรและวีดิทัศน

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คณะกรรมการพิจารณาภาพนตร์และวีดิทัศน์ และมาตรา ๓๑^๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าวบัญญัติให้นายทะเบียนกลางกำหนดหมายเลขรหัสและประทับตราเครื่องหมายการอนุญาต ประเภทของภาพนตร์ และหมายเลขรหัสลงบนภาพนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตาม มาตรา ๒๕ โดยข้อ ๖^๕ ของประกาศคณะกรรมการภาพนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติ เรื่อง การกำหนดหมายเลขรหัส ลักษณะเครื่องหมายการอนุญาต และประเภทของภาพนตร์ฯ ได้กำหนดให้ นายทะเบียนกลางเป็นผู้กำหนดหมายเลขรหัสและประทับตราเครื่องหมายการอนุญาต บทบัญญัติ ดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า กฎหมายมีเจตนากรณีให้มีการควบคุมภาพนตร์ที่จะนำออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักรอย่างไร้ลิขิต โดยภาพนตร์ดังกล่าวต้องผ่าน การตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพนตร์และวีดิทัศน์ก่อน และให้ นายทะเบียนกลางเป็นผู้กำหนดหมายเลขรหัสและประทับตราเครื่องหมายการอนุญาต ประเภทของ ภาพนตร์ และหมายเลขรหัสลงบนภาพนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและอนุญาตจากคณะกรรมการ พิจารณาภาพนตร์และวีดิทัศน์แล้ว ประกอบกับไม่มีบทบัญญัติใดที่ให้อำนาจแก่นายทะเบียนกลาง อนุญาตให้ผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ เป็นผู้จัดทำตราเครื่องหมายการอนุญาตและหมายเลขรหัส สำเนาภาพนตร์ให้เหมือนกับต้นฉบับของภาพนตร์ได้ ซึ่งแตกต่างจากกรณีที่กฎหมายประ拯救คให้ ผู้ประกอบการเป็นผู้จัดทำเครื่องหมายเองก็จะบัญญัติเรื่องดังกล่าวไว้อย่างชัดแจ้ง เช่น มาตรา ๑^๖ แห่งพระราชบัญญัติการผลิตผลิตภัณฑ์ชีวี พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่กำหนดให้ผู้ทำการผลิตมีหน้าที่ต้องทำและ แสดงเครื่องหมายรับรองการผลิตและแสดงเครื่องหมายรับรองงานต้นแบบ หรือมาตรา ๓๐^๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมาตราฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ประกอบกับข้อ ๓^๘ แห่งกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับ

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๐, ข้างต้น

^๕ ข้อ ๖ ให้นายทะเบียนกลางกำหนดหมายเลขรหัส ประทับตราเครื่องหมายการอนุญาต และ ประเภทของภาพนตร์ที่ผ่านการพิจารณาและได้รับอนุญาตลงบนภาพนตร์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดหมายเลขรหัส

(ก) ภาพนตร์ที่เป็นวัสดุในลักษณะฟิล์ม ให้ประทับตราลงบนฉลาก (sticker) ติดบน ภาพนตร์ที่หัวม้วนของฟิล์มทุkm้วน และบนทึบห่อที่บรรจุภาพนตร์

(ข) ภาพนตร์ที่เป็นวัสดุในลักษณะแผ่น ให้ประทับตราลงบนฉลาก (sticker) หรืออัด บันทึก (screen) ไว้บนวัสดุที่บรรจุเนื้อหาภาพนตร์หรือบนทึบห่อที่บรรจุภาพนตร์นั้น

(ค) ภาพนตร์ที่เป็นวัสดุอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ใน (ก) และ (ข) ให้ประทับตราลงบน ฉลาก (sticker) หรืออัดบันทึก (screen) ไว้บนวัสดุที่บรรจุเนื้อหาภาพนตร์หรือบนทึบห่อที่บรรจุภาพนตร์นั้น

(๒) เครื่องหมายการอนุญาต ให้ประทับตามที่ได้กำหนดไว้ใน (ก) (ข) และ (ค) ของ (๑)

(๓) ประเภทของภาพนตร์ ให้ประทับตราลงบนฉลาก (sticker) หรืออัดบันทึก (screen) ไว้บนวัสดุที่บรรจุเนื้อหาภาพนตร์ รวมทั้งให้อัดหรือบันทึกลงในเนื้อภาพนตร์

^๖ มาตรา ๑๑ ผู้ทำการผลิตมีหน้าที่ต้องทำและแสดงเครื่องหมายรับรองการผลิตและแสดง เครื่องหมายรับรองงานต้นแบบตามมาตรา ๙ วรรคสอง

^๗ มาตรา ๓๐ ให้รัฐมนตรีกำหนดเครื่องหมายมาตรฐานขึ้นไว้สำหรับแสดงกับผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑

ลักษณะของเครื่องหมายมาตรฐาน การทำเครื่องหมายมาตรฐานและวิธีแสดงเครื่องหมาย มาตรฐาน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๘ ข้อ ๓ ให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ แล้วแต่กรณีเป็นผู้จัดทำ เครื่องหมายมาตรฐาน

ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ หรือ มาตรา ๒๑ แล้วแต่กรณี เป็นผู้จัดทำเครื่องหมายมาตรฐาน เป็นต้น ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) จึงเห็นว่ารายละเอียนกลางไม่มีอำนาจอนุญาตให้ผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ เป็นผู้จัดทำตราเครื่องหมายการอนุญาตและหมายเลขรหัสสำเนาภาพยนตร์ให้เหมือนกับต้นฉบับ ของภาพยนตร์ที่นายทะเบียนกลางได้ทำไว้แล้วได้

ประเด็นที่สาม กรณีที่สำเนาภาพยนตร์นั้นมีการตัดตอนเนื้อหาเดิมบางส่วนออกไป หรือแทรกเนื้อหาใหม่ ซึ่งทำให้ระยะเวลาจายของภาพยนตร์เปลี่ยนแปลงไป จะถือว่าเป็นภาพยนตร์ที่มี เนื้อหาสาระเช่นเดียวกับภาพยนตร์ที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๓ หรือไม่ เห็นว่า โดยที่มาตรา ๕๓^{๑๙} แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิธีทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า ภาพยนตร์ที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ จะมีไว้ในสถานที่ประกอบกิจการของตน เพื่อนำออกจาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายจะต้องเป็นภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาสาระเช่นเดียวกับ ภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ และมีการแสดงเครื่องหมาย การอนุญาต ประเภทของภาพยนตร์และหมายเลขรหัสเช่นเดียวกับมาตรา ๓๑ ซึ่งนายทะเบียนหรือ พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบความแตกต่างได้จากสำเนาภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณา และได้รับอนุญาตที่นายทะเบียนกลางเก็บไว้ตามมาตรา ๓๒^{๒๐} แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) จึงเห็นว่าสำเนาภาพยนตร์ที่ทำขึ้นเพื่อนำออกจาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายจึงต้องมีเนื้อหาสาระเหมือนกับภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาทุกประการ การตัดตอน เนื้อหาบางส่วนออกไปหรือแทรกเนื้อหาใหม่จึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาสาระ เช่นเดียวกับภาพยนตร์ที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิธีทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑

(นายอัชพร จารุจินดา)

เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

^{๑๙} มาตรา ๕๓ ภาพยนตร์ที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ จะมีไว้ในสถานที่ ประกอบกิจการของตนเพื่อนำออกจาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายจะต้องเป็นภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาสาระเช่นเดียวกับ ภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ และมีการแสดงเครื่องหมายการอนุญาต ประเภท ของภาพยนตร์และหมายเลขรหัสเช่นเดียวกับมาตรา ๓๑

^{๒๐} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๑, ข้างต้น